

Sygn. akt I NSW 4623/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego M.K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. M.K. wystąpił z protestem wyborczym przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarzucając naruszenie przepisów kodeksu wyborczego w ten sposób, że wybory nie były równe, bo jednego z kandydatów wspierały media publiczne oraz że nie były sprawiedliwe, bo jednego z kandydatów wspierał finansowo rząd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy M.K. należało pozostawić bez dalszego biegu.

Protest przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma podstawy konstytucyjne. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te określono w art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej: k.wyb.) oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wymagania formalne protestu przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnoszący protest zarzucił naruszenie kodeksu wyborczego poprzez to, że jeden z kandydatów był wspierany przez telewizję publiczną oraz przez rząd.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii dowodowej. W orzecnictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie już wskazywano, że dowodami w sprawie z protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem umożliwiają przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest przestępstwem przeciwko wyborom określonym w Kodeksie karnym albo postępowaniem sprzecznym z przepisami k.wyb. dotyczącymi głosowania, ustalania wyników głosowania i wyników wyborów (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 25 października 2011 r., III SW 22/11; 10 lipca 2019 r., I NSW 34/19; 6 listopada 2019 r. I NSW 98/19).

Ciężar wykazania określonych okoliczności spoczywa na osobie wnoszącej protest. Wnoszący protest na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawia i nie wskazuje żadnych dowodów. Wnoszący protest swoje zarzuty oparł zatem na niepotwierdzonych dowodami twierdzeniach, ocenach i opiniach do których jest oczywiście uprawniony, ale które nie spełniają przewidzianego w przepisie art. 321 § 3 k.wyb. wymogu udowodnienia formułowanych zarzutów bądź wskazania dowodów mogących uprawdopodobnić tezę (tezy) formułowane w zarzutach protestu wyborczego.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że zarzutu stronnictwa mediów publicznych podczas kampanii wyborczej oraz aktywności kampanijnej urzędników administracji publicznej nie mogą stanowić zgodnej z prawem podstawy protestu wyborczego z tego powodu, że wnoszący protest wykroczył poza normatywne granice art. 82 § 1 k.wyb. Jak bowiem wynika z tego przepisu warunkiem *sine qua non* protestu jest wskazanie takiego naruszenia norm zakodowanych w Kodeksie karnym, które miało wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów ewentualnie naruszenia norm dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (Kodeks wyborczy).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w związku z art. 321 § 3 k.wyb. oraz art. 82 § 1 k.wyb. postanowił o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.